

633.577

Marczi és Miska

Két tascó furfangjai hét csínyben.

—> Kilenczvenhat torzképpel <—

IRTA ÉS RAJZOLTA :

BUSCH VILMOS

MAGYARUL :

RUDNYÁNSZKY GYULA.

BUDAPEST,
RÓZSNYAI KÁROLY KIADÁSA.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

Marczi és Miska

Két tacszó furfangjai hét csínyben.

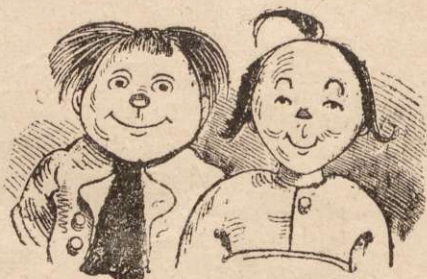
—>: Kilenczvenhat torzképpel :<—

IRTA ÉS RAJZOLTA ;

BUSCH VILMOS

MAGYARUL :

RUDNYÁNSZKY GYULA

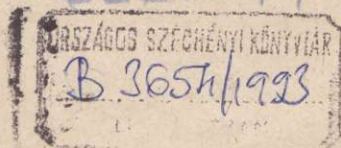

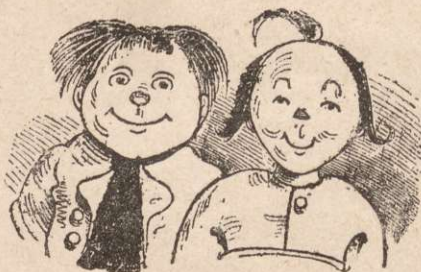
BUDAPEST,
ROZSNYAI KÁROLY KIADÁSA.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

633.577

ELŐSZÓ.

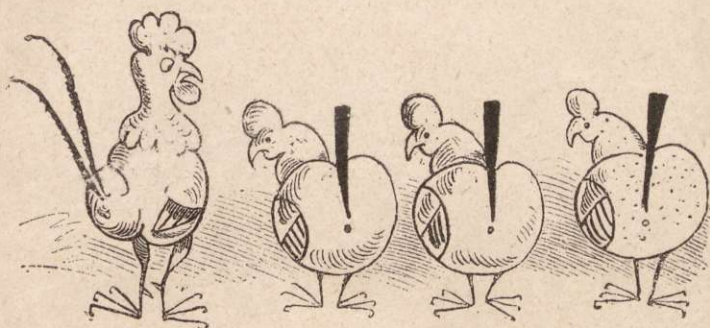
Vásott gyermek száma tenger;
 Róluk annyit hall az ember!
 Lám például éppen itt a
 Két bizonyság: Marcsi, Miska,
 Kik, a helytt hogy, térve jóra,
 Hallgatnának okos szóra,
 Rajta sokszor csak kaczagtak,
 Gúnyolódva jól mulattak.
 Persze hát a két vitéz
 Mindenféle csínyre kész! —
 Ember, állat réme lenni,
 Almát, körtét, szilvát csenni,
 Nekik sokkal jobban esett,
 S kellemesebb, kényelmesebb,
 Mint templomban, iskolában
 Veszteg ülni pad sorában. —
 Ámde, ó jaj, ó jaj, ó jaj,
 Úgy látom, a vége sóhaj!
 Mert hát végül rosszul folyt a
 Marcsi és a Miska dolga.
 — Épp azért, mit cselekedtek,
 Itt lefestem, írom nektek.

Első csíny.

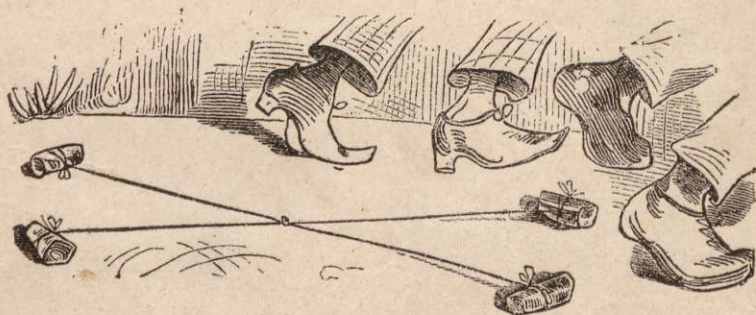
Öröme és vágya soknak:
Nevelése szárnyasoknak;
Egyrészt már a tojás miatt,
Mit azoknál tojni divat;
No meg aztán tessék venni,
Hogy jó sültet lehet enni;
Sőt a tolluk sem vész kárba,
Lesz belőle dunna, párna,
Pompás benne melegenni, —
Hideg ágyban nem jó lenni.

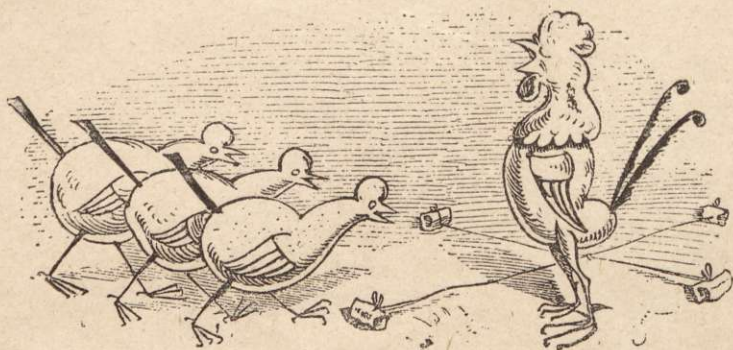
Imhol özvegy Borcsa néni,
Szórul-szóra épp ezt véli.

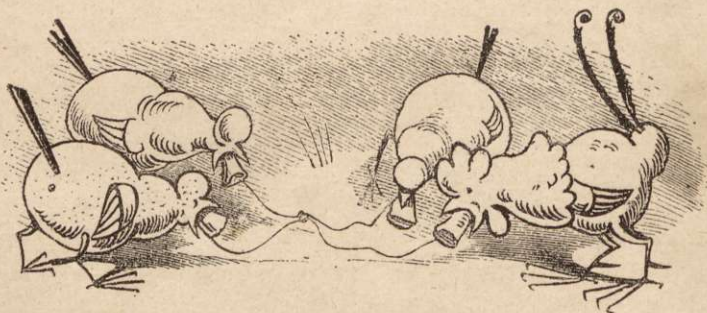
Egy kakasa, három tyúkja
Nála a port együtt rúgja.
Marczi, Miska tanakodnak,
Hogy miféle csínyhez fognak ?
— A csínyt gyorsan kieszelik,
Kenyerüket négyrét szelik
S megbogozott madzagvégre
Kötve ime négy kenyérke ;

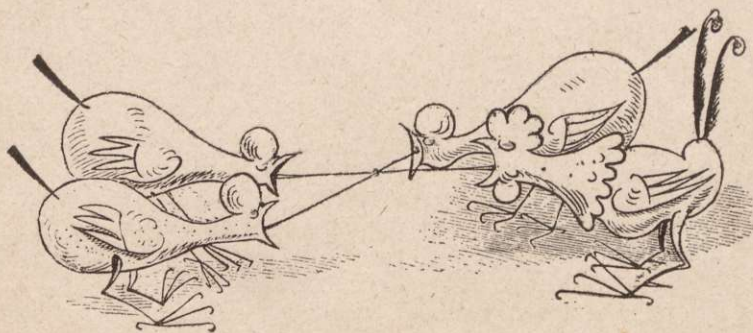
S elhelyezik szaporán
A jó néni udvarán.

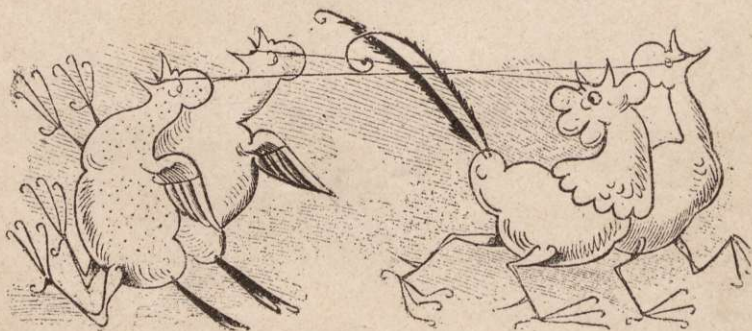
Megpillantja ezt a kakas,
Kukuríkol, hangja magas:
Kukuríku, jertek ide;
S a három tyúk fut ízibe.

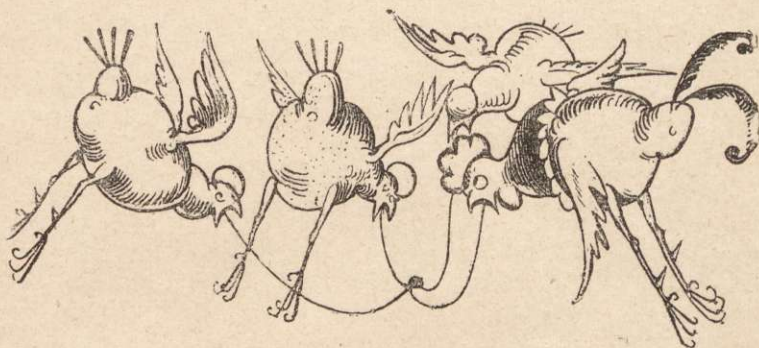
S a kenyérkét hevenyében
Vigan nyelik mind a négyen.

Pedig kár volt azt lenyelni,
Mert nem tudnak széjjel menni.

Majd keresztben, majd hosszában
Rángatóznak mind a hányan.

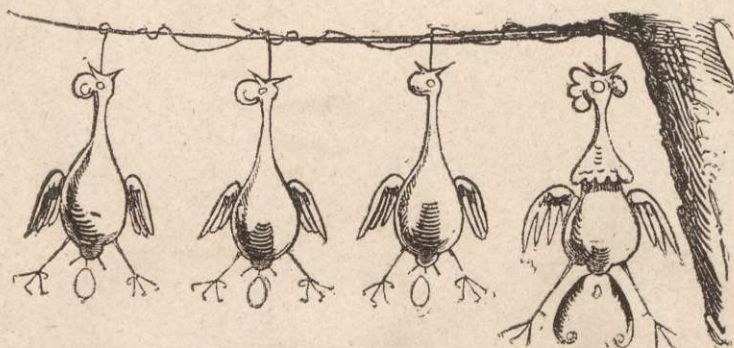
Majd repülni kezdenek,
Jaj, mi lesz, ó szent egek!

Fennakadnak, ákom-bákom,
S lógnak hosszú száraz ágon. —
— S a nyakuk, jaj, nyúlva nyúlik,
Hangjuk éreze múlva múlik.

OSZK

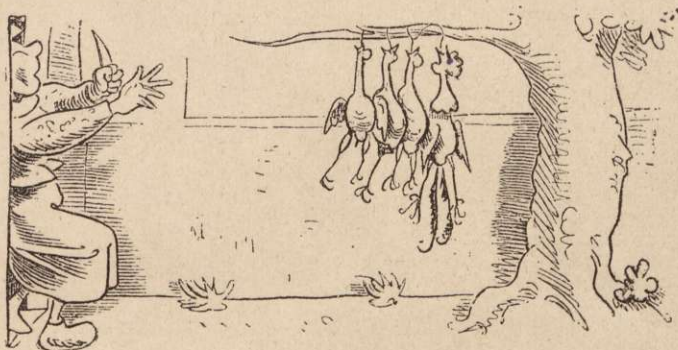
Országos Széchényi Könyvtár

Sebtiben még egyet tojnak,
Ezzel vége minden bajnak.

Borecsa néni ágyban hallja
S fölriad a kimos zajra;

Rosszat sejt az udvaron
S megy ki. Ah, mily borzalom!

„Könnyem árja tenger légyen!
Minden vágyam és reményem,
Életemnek legszebb álma
Felkötve az almafára!”

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

Búval, gonddal telve most a
Hosszú kését im kihőzta,
S elmetszette a madzagot,
Hogy tovább ne lógjanak ott.

S néma, gyászos pillantása,
Vissza így tér ő a házba.
Első csínyük ez; most pedig
A második következik.

Második csíny.

Mikor özvegy Borecsa néni
Gyásza kezdett véget érni,
Az esetet megfontolta,
S legjobb lenne, azt gondolta,
A búcsút vett, ágról szakadt,
Szegény korán kimúltakat
Tisztességgel tálba tenni,
Jól megsütni és megenni. —
— De kiújul újra gyásza,
Mikor őket leforrázva,
Megkoppasztva, meztelen
Látja ott a tűzhelyen,
A kik egykor, szebb napokban,
Kapargáltak a homokban.

Özvegy szeme telve könnyel,
Nézi Mitvisz s áll közönyvel.

Marci, Miska szagra lesnek
És nyomban a tetőn lesznek.

Vígan nézik a kéménybül,
Hogy a tyúkok fej s nyak nélkül
— Öröme két gyereknek —
Serpényöben sisteregnek.

Egy tányérral az özvegy
Éppen a pinczébe megy,

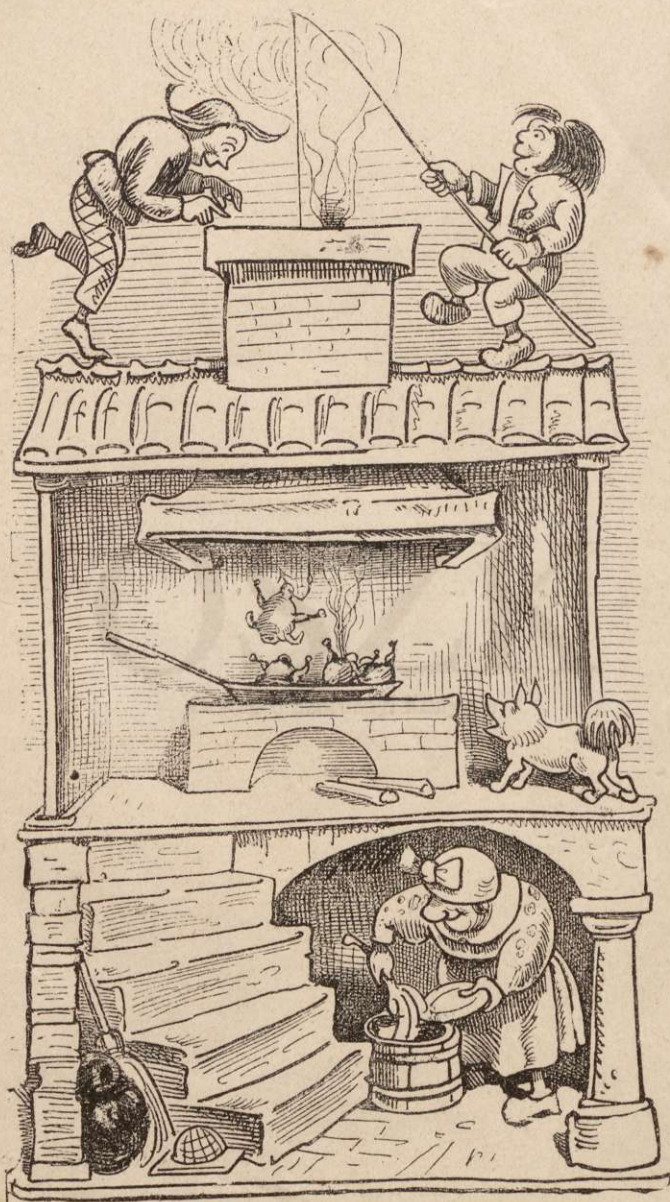

Imádja a káposztát,
Egy tányérral felhoz hát,
A káposzta remek mindig,
De legjobb, ha melegítik. —

Ezalatt a tácskók felül
Nem maradnak ám tétlenül.
Marczi horga vele van,
Pompás hosszú nyele van.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

Utezu rajta! most dologra!
Egy tyúk került már horogra;

Utezu! horgon most a másik,
A harmadik épp úgy mászik;
Utezu rajta! fürge légy!
A mienk már mind a négy! —

A két tacszkő végbe mit visz,
Színről-színre látta Mitvisz,
Vau! vau! rájuk ugatott is;
De még többet láthatott is,

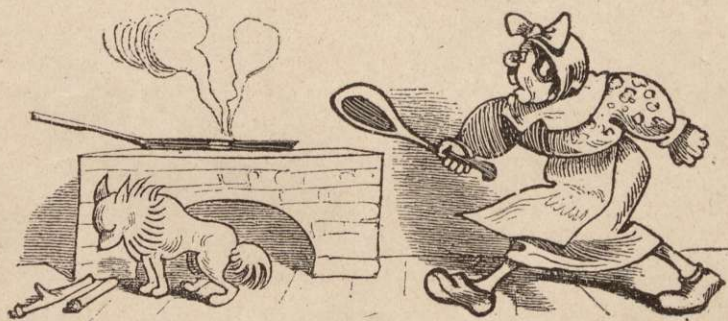
Mert a fiúk vigan vannak,
Háztetőről elillannak.
— No! hadd el hadd lesz pedig:
Borcsa néni érkezik,
S mindjárt gyökeret ver ő,
Mert üres a serpenyő.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

A pecsenyés tál üres.
„Mitvisz!“ első szava ez.

„Óh te Mitvisz, szörnyeteg!
Várj, no várj! Kell sült neked?“

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

Van dolga a nagy kanálnak,
Kikap Mitvisz, szegény állat;
Jajgatása szakadatlan,
Mivel érzi, hogy ártatlan.

Marci, Miska a lugásban,
Hűs árnyékon hortyog lassan;
Véget ért a lakoma,
Egy-egy csont csak a nyoma.

E második csínyre pedig
A harmadik következik.

* * *

Harmadik csíny.

Már az el nem tagadható,
Híres ember Kecske szabó.

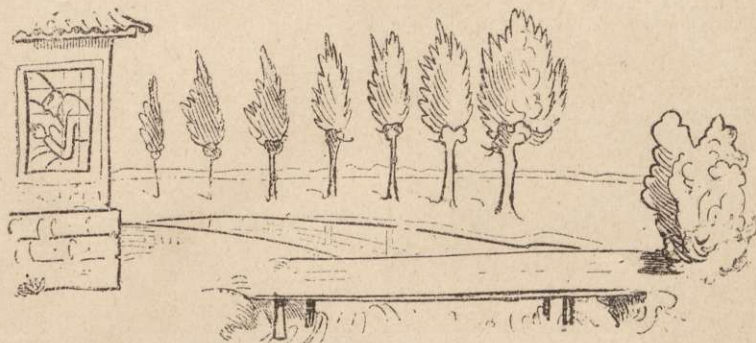

Hétköznapi, ünneplőre,
Szabni, varni szűkre, bőre,
Bugyogót vagy fecskefarkat,
Rövidebbet vagy hosszabbat,
Ujjast, mellényt, nagy kabátot,
Kecske, hogyha hozzá látott,
Megcsinálta rendbe mind,
Ügyesen, mérték szerint.
Vagy ha éppen itt meg ott
Kissé ez vagy az kopott,
Ide told meg oda told,
Hirtelen jut foltra folt,
S ha gomb szakad avagy tágul,
Mindegy, bárhol, elül, hátul,
Kecske gyorsan üti nyélbe:
Hisz' ez az ő mestersége. —
A faluban szerették is,
Barátságát keresték is. —
— Marcsi Miska, esze már
Ellene is csínyen jár.

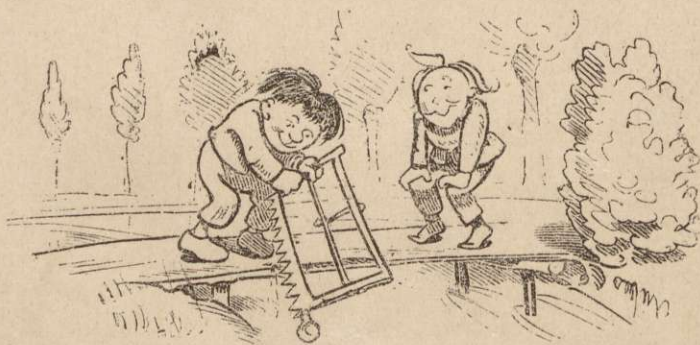
OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

Kecske szabó háza alatt
Zúgó hegyi patak halad.

Keskeny palló a vizen,
Az út azon át viszen.

Marci, Miska, ravasz észszel,
Fűrészelnék a fűrészszel,
Nyisz-nyisz, azért oly vigak,
Fűrészelik a hidat.

Tartja már csak gyenge szál,
A két tacsó kiabál:

„Keeske, mek, mek, gyere ki!
Kecskebak vár ide ki.”
— Keeske szabó türelmes,
Mindent könnyen fel nem vesz;
De most, hogy ezt látja, hallja,
Az epéjét fölkarja.

Erre gyorsan ugrik ő fel.
Jön a házból egy nagy rőffel;
Lángra gyújtó méregnek
Hangzik újra: „Mek, mek, mek!”

És a hídra ér szaladva,
S eltörik a híd alatta,

„Mek, mek!“ hangzik újra mostan,
A szabó a vízbe loccsan.

S éppen mikor ez így esett,
Két lúd útja arra vezet.

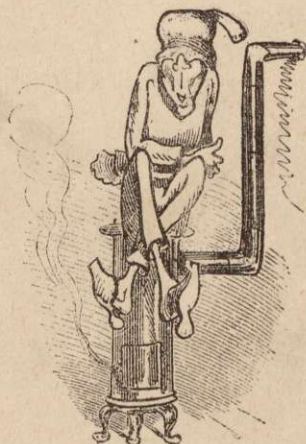
Kecske roppant félelmében
A lábukat fogja éppen.

Kapaszkodik emberül,
Szárazföldre így kerül.

Kényelmesnek, azt hiszem,
Ezt nem tartja senki sem.

Kecske gyomrát ettül nyomba'
Göres gyötörte, fájás nyomta.

De dicsőség Kecskénének!
Vasalót hoz a hős lélek,
Hideg testen forró vassal,
Mindent rendbe hozott azzal.

— Egész falu tudja, mondja:
Kecske vig már, semmi gondja.
E harmadik csínyre pedig
A negyedik következik.

* * *

Negyedik csíny.

Régi mondás, higgyük el:
 Valamit tanulni kell! —
 — Az ABC mégse képes
 Fölemelni minden széphez;
 És az írás, olvasás
 Még nem a fő-fő tudás;
 És nem csak a számvetésben
 Van a földi cél egészen:
 Böles tanítást is ha hallunk
 Nagy örömmel kell fogadnunk.

S hogy kárba ne vesszen a jó,
 Séda mester arra való. —
 — Marcsi, Miska már ezért se
 Lelkesedtek nagyon érte;
 Mert ki folyvást csínyt mivel,
 Tanítóra nem figyel.

— Mestere a tudománynak
Tisztelője a dohánynak;
S egy a vége minden szónak:
Biz' egy öreg tanítónak,
A ki fárad estelig,
Pipázgatni jól esik!
— Marcsi, Miska már azonban
Gonosz szívvel csak azon van,
Hogy a pipához férhessen,
S neki ezzel bajt szerezzen. —
— Egy vasárnap, mikor épp a
Buzgóságba merült SEDA

A templomban elmélázik
S áhitattal orgonázik,

A két lurkó odasurran
Lakására s tudva, hol van,
A szobában megtalálják
Szemefényét, — a pipáját.

Marci tartja, nagyot nyel ő,
Puskaport vesz Miska elő,
Aztán top, top, furcsa sor,
Pipában a puskapor.
Erre gyorsan kiosonnak,
Éppen vége a templomnak,

Séda mester épp most zárja,
Csikorog az ajtó zárja,

S így végezvén az ügyekkel,
Hóna alatt hangjegyekkel,

Megszolgálva a nyugalmat,
Békességben haza ballag.

A szívében öröm, hála, —
S nyomban rágyújt a pipára.

„Legtöbb öröm, — mondja, — érzem,
Van a megelégedésben !“

Puff! A pipa száz darabban
Nagyot durran, széjjel robban.
Tinta, pohár, kávésbögre,
Kályha, asztal, szék örökre
Izzé-porrá összetörten —
Puskaporral légbe röppen.

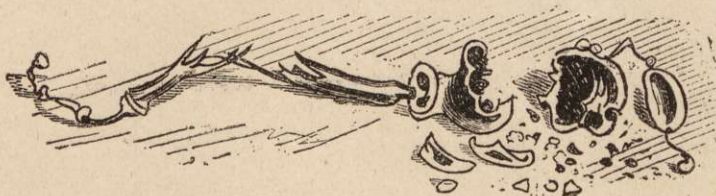

Szétoszolt a lőpor füstje!
Pusztításnak ott az üszke:
Séda él, ah, fekvé ott van,
De siralmas állapotban.

Füle, arcza, keze, orra
Olyan mint a kémény korma,
És fejről — száll a sóhaj —
Leégett az utolsó haj.

A fiúkat ki tanítja,
Tudományban gyarapítva?
Hol a falu olyan bölcse,
Séda helyét ki betöltse?
A mester miből pipáljon,
Ha a tajtékpipa már rom?

Idővel sok baj elenyész,
Csak a pipa nem lesz egész.
E negyedik csínyre pedig
Az ötödik következik.

* * *

Ötödik csíny.

Akinek van bácsikája,
 Jól viseljen gondot rája,
 Legyen fürge és figyelmes, —
 Bácsi hajlik az ilyenhez.
 Teszem mindjárt, hogyha felkelt,
 Így köszöntse: „Szép jó reggelt!
 Feléje a lapot nyújtsa,
 A pipáját is meggyújtsa.
 Vagy ha viszket, fáj a háta,
 Vagy nyilall az oldalába,
 A fájó részt megkeresse,
 Veregesse, kenegesse. —
 S ha szipákol tán a bátya
 S tüsszög tőle, Isten áldja,
 „Egészségére!“ kiáltson,
 Hogy a burnót meg ne ártson.
 S ha tán haza későn térne,
 Húzza ám a czipőjét le
 S várja sapka, papucs, kabát,
 Csakhogy meg ne hűtse magát;
 Szóval, vegye mindaz körül,
 A minek a bácsi örül.
 — Persze Marcsi s Miska vére
 Nem hevül az effélére. —
 — Képzeljétek, mit csináltak
 Ők a derék bácsikának!

Kiki tudja, milyen madár
Légyen az a cserebogár,

Fákon, fák közt száz meg száz
Röpköd, zümmög, kaparász.

Marci, Miska dudorásznak,
S le a fáról sokat ráznak.

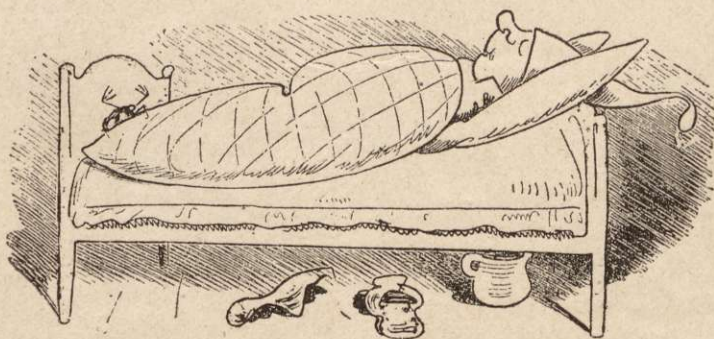
S rakják a sok kaparászót
Papírosba a vig rázóók,

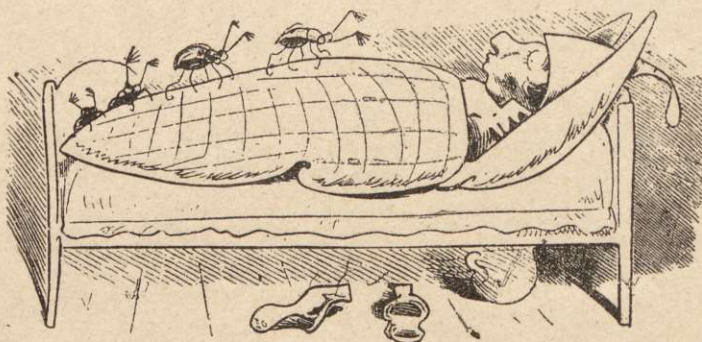

És elrejtik sorjába'
János bácsi ágyába.

János bácsi már álmos,
Sapkában megy az ágyhoz,
Szemeit behunyja szépen
És elalszik békességben.

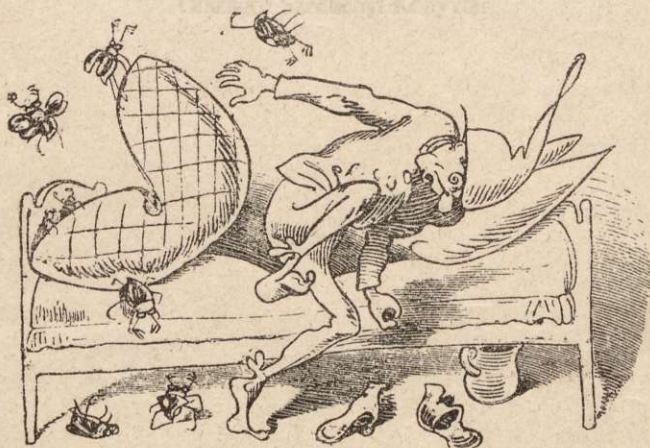
A bogarak kaparásznak,
Papirosból mind kimásznak.

S az első, élén a sornak,
Neki vág a bácsi-orrnak.

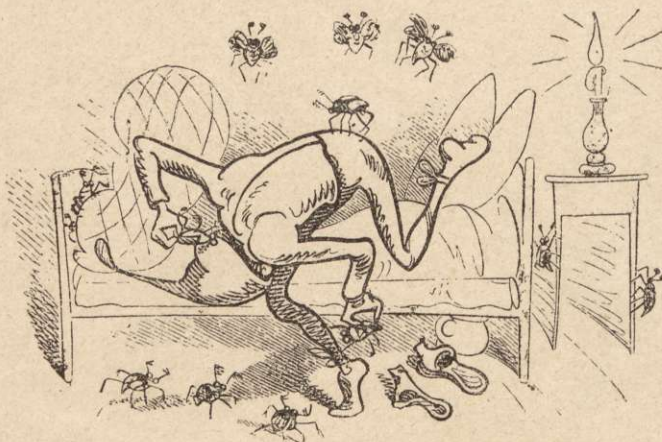
„Jaj!” — a bácsi fölriad
S megfogja a bogarat.

És ijedten, fél-álomban,
Kiugrik az ágyból nyomban.

OSZK

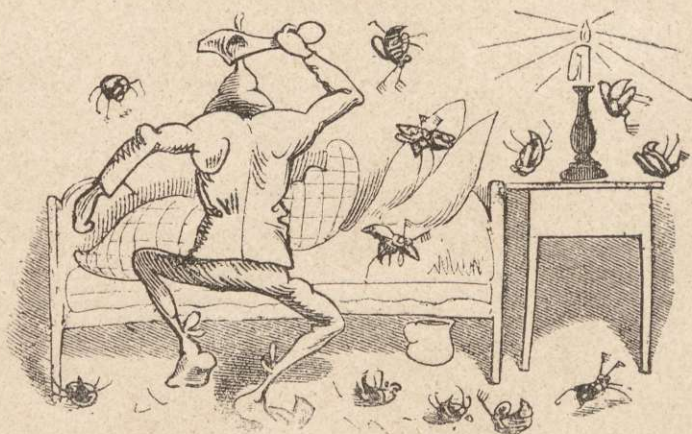
Országos Széchényi Könyvtár

Itt is egy ül, ott is egy ül,
Nyakon, bokán, — vére meghül.

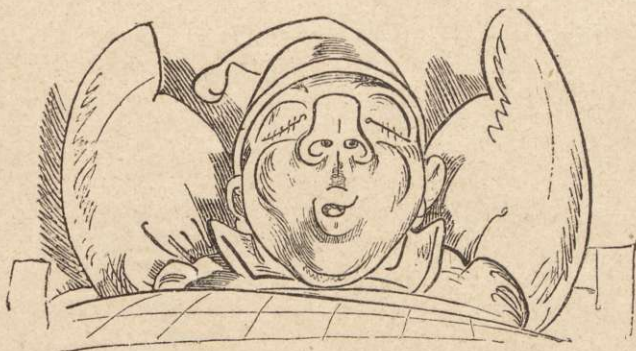
Erre, arra, föl s alá
Száll, zörög, zúg, hullva rá.

János bácsi bajba' vagyon, —
Veri, zúzza mind, mind agyon.

Ácsi! Ó mily pusztulás!
Több bogár nem karmolász.

János bácsi alszik újra,
Be van a két szeme hunyva.
Ez ötödik csínyre pedig
A hatodik következik.

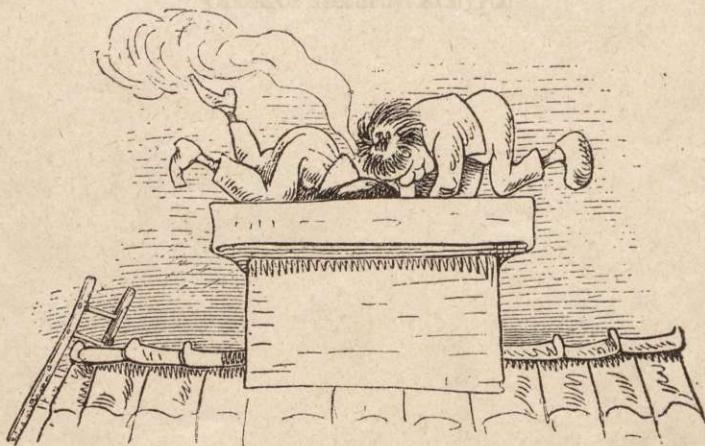
* * *

Hatodik csíny.

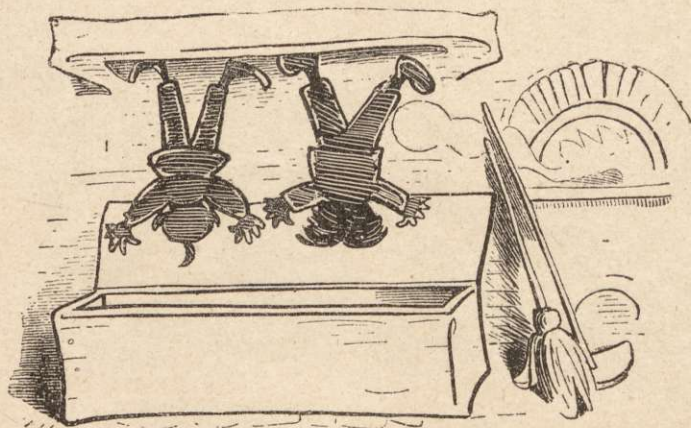
A szép husvét idejében,
Mikor a pék süt serényen
Mindenféle édességet,
Mandulát tör, cukrot éget:
Marcsi, Miska szörnyen vágyott
Csenni holmi nyaláncságot.

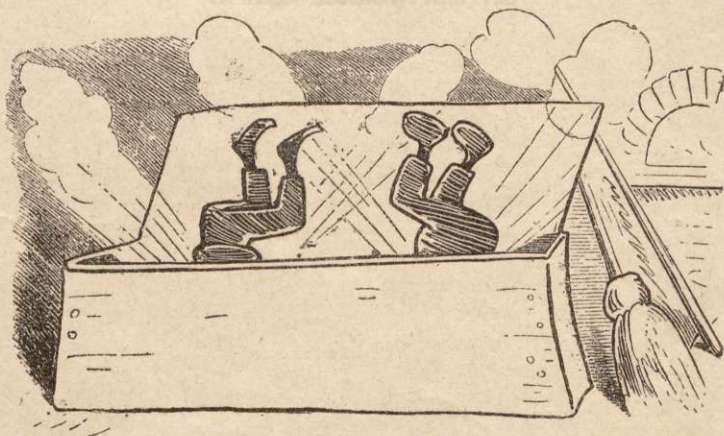
Ám a péknek esze volt ám,
Mindent jól belakatolt ám.

A ki hát itt lopni készül,
Kémény-út jut annak részül.

Tyű! Itt jönnek ni a golyhók,
Oly feketék, mint a hollók.

A kéménybül egyenest meg
A lisztes ládába esnek.

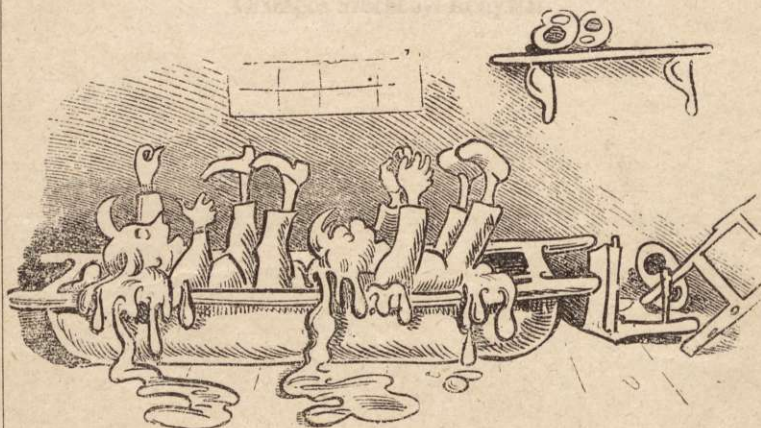
Imhol a két rossz portéka,
Oly fehérek, mint a kréta.

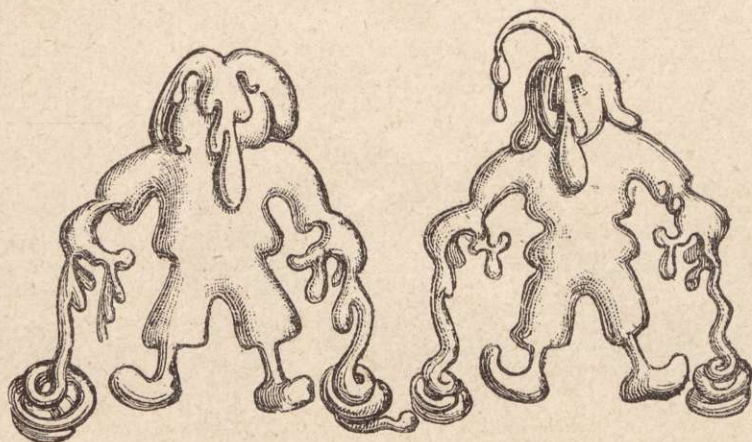
De azért már örvendeznek
A meglátott friss perecznek.

Eltörik a szék alattuk;

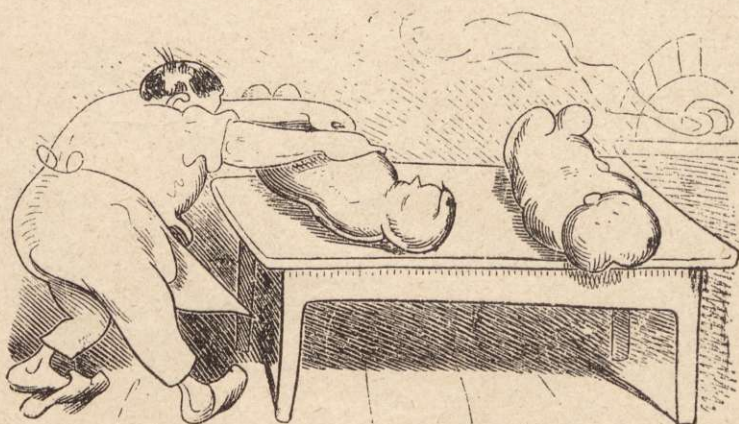
Puff! — kovászban im a fattyuk.

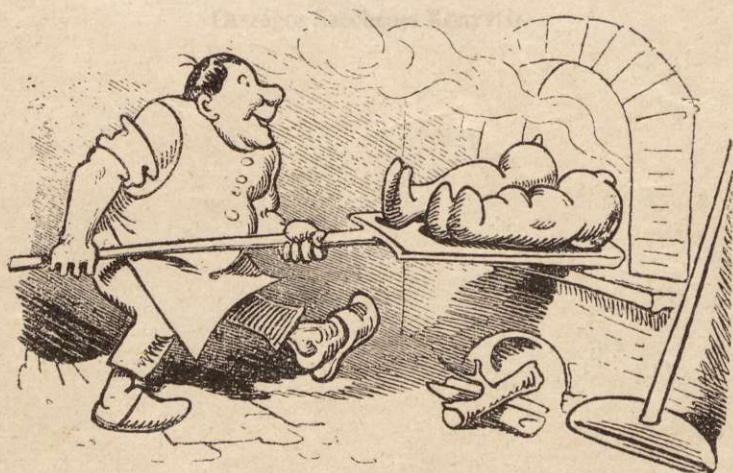
Kalácskészta fedi őket,
Mint valami ijesztőket.

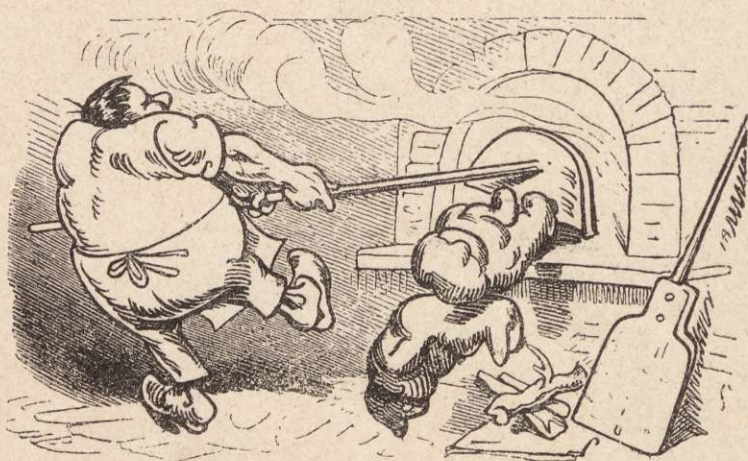
Épp ekkor jön a pékmester
S látja őket tészta testtel.

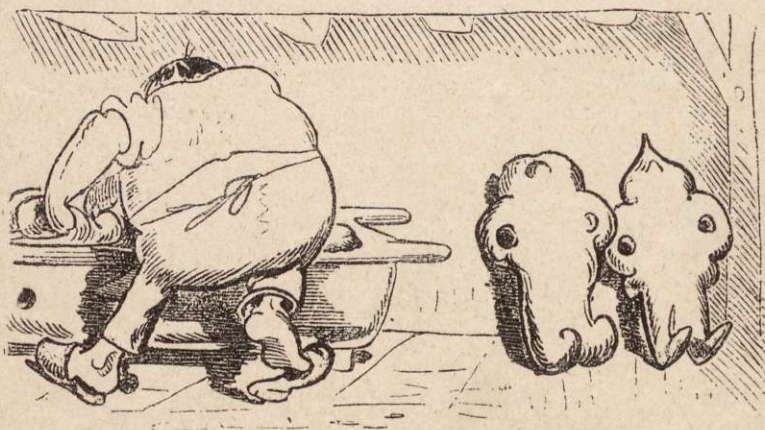
Hopp! megcsípi a két kamaszt
És belőlük czipót dagaszt.

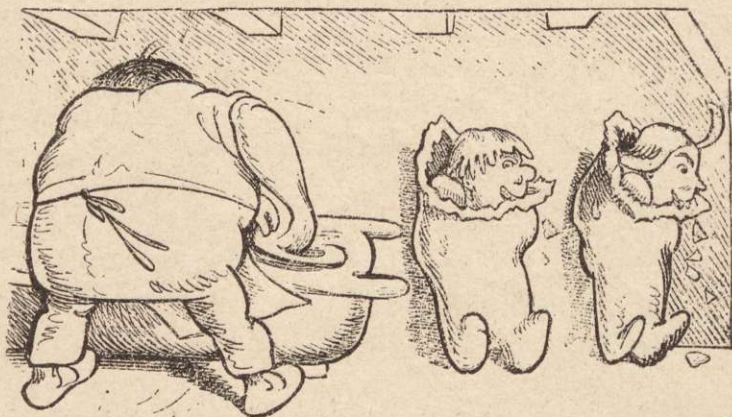
A kemenceze nincs kiégve —
Zsupsz! bele a kemenczébe.

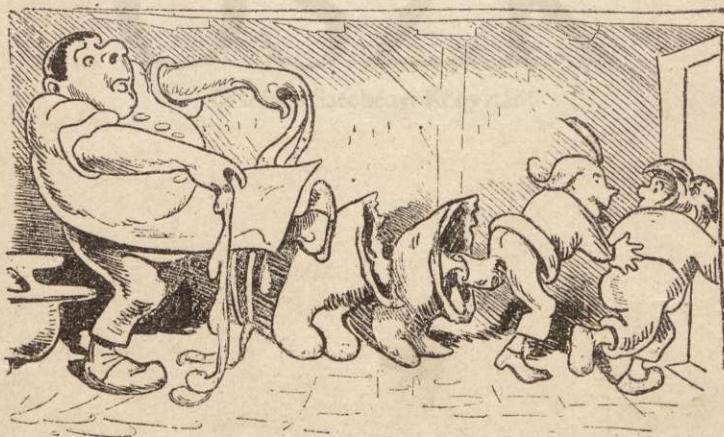
Immár ki is húzhatók
A barnára sült czipók.

Azt hinnétek, hogy elégtek?
Szó sincs róla! — most is élnek.

Csip, csip! Addig rágicsálnak,
Míg a czipón lyukat vájnak.

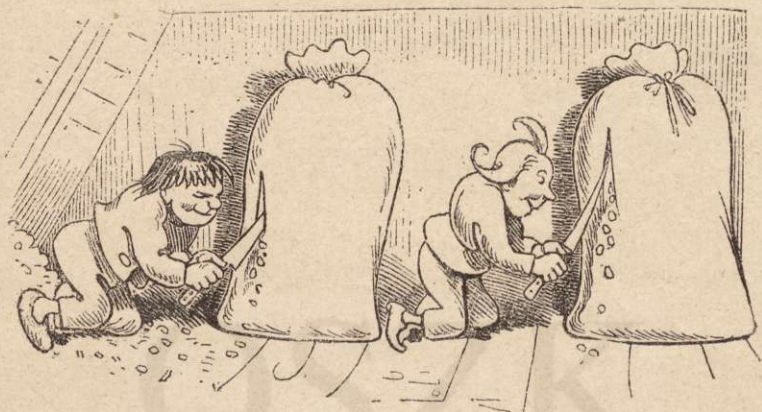

És hangján a bámulatnak
Szólt a pék: „Tyű! ott szaladnak!”
E hatodik csínyre pedig,
Az utolsó következik.

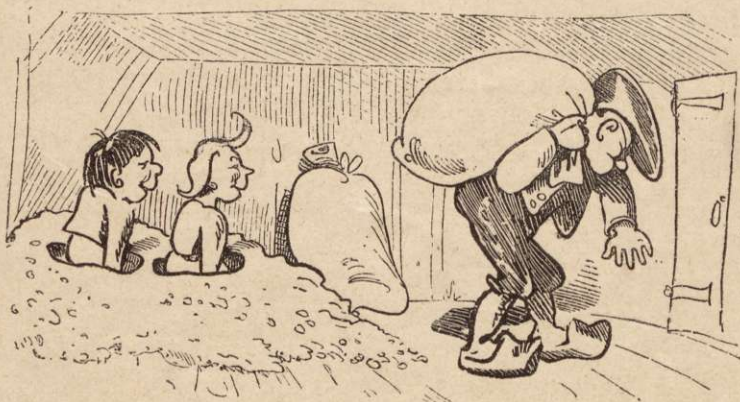
* * *

Utolsó csíny.

Marci, Miska, jaj tinektek,
Vége lesz már a csínyeknek !

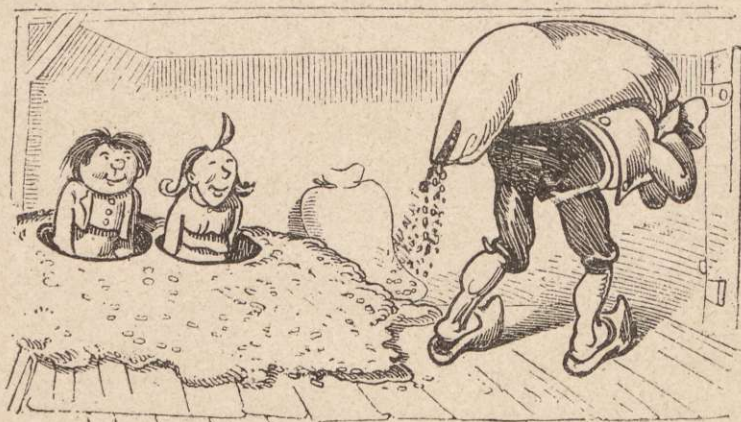

Lyukat vágni mire való
A két zsákon? Tudja manó!

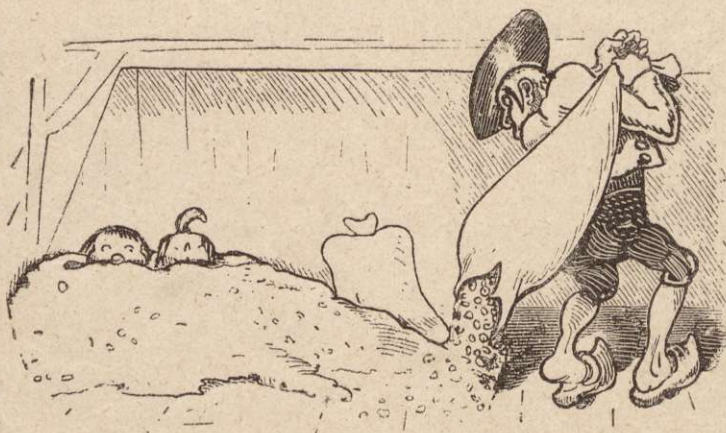

Lám, ehol az öreg Keszi
Egyik zsákot most fölveszi.

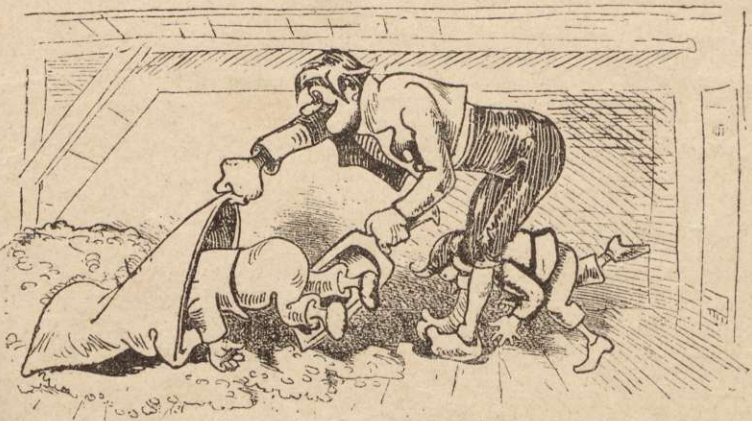
De alig hogy fölemelte,
Ömlik a rozs, adta lelke!

„Teremtette!” — ekkép morgott,
„Séjtem én már ezt a dolgot!”

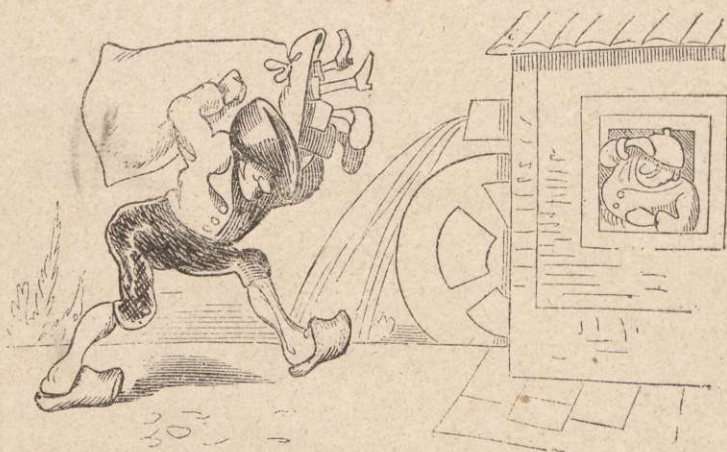
S megpillantja nagy vidáman
Marczit, Miskát a szalmában.

A két tascskót, utczu tolla!
A nagy zsákba lapátolja.

OSZK

George S. G. & Co. May 18

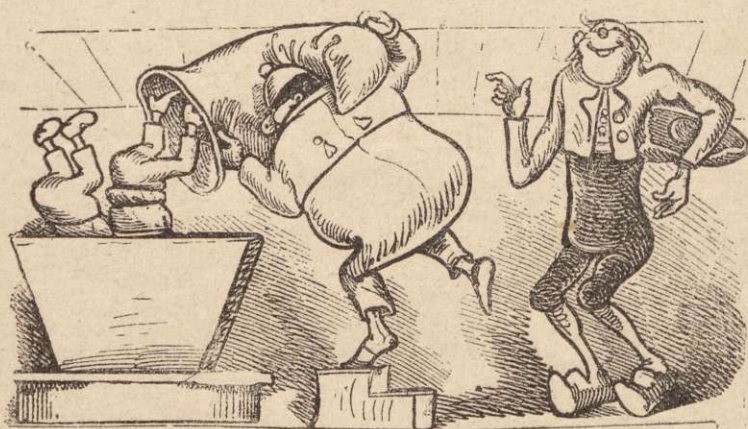
Marci, Miska félhet, bőghet,
A malomba viszi őket.

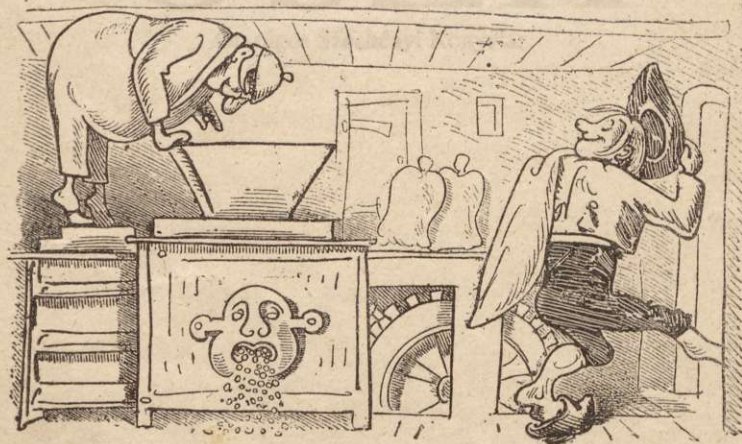
„Molnár gazda, adjon Isten!
Örölje meg ezt ni itten!”

OSZK

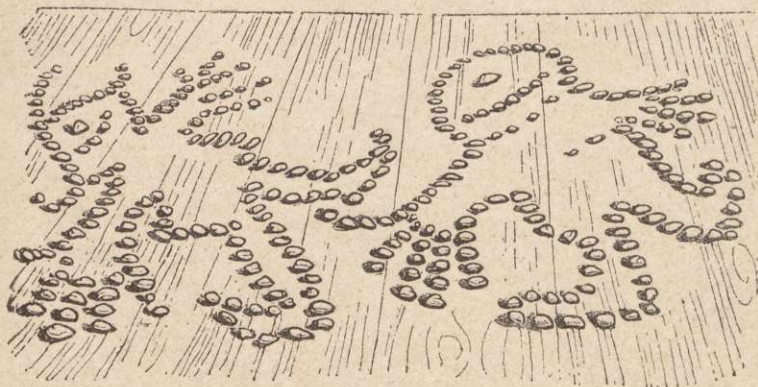
Országos Széchényi Könyvtár

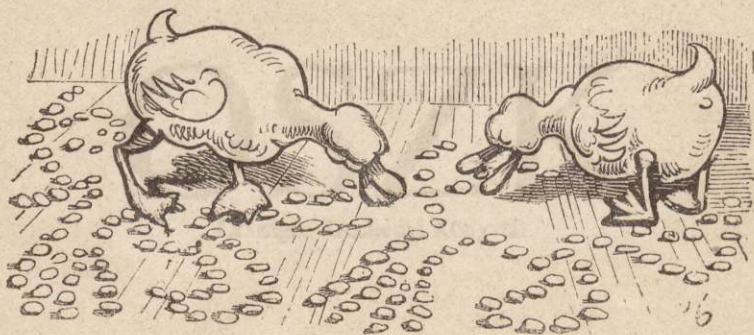
„Ide véle!” Csak annyit mond —
S már garatban a két rossz esont.

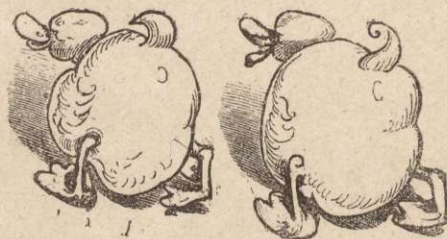
Lipít-lapat, pitli-patli!
Zúg a malom, jól hallhatni.

Marci, Miska összetörve,
Ehol vannak megőrölve.

Az udvaron — vége — vége —

Falja őket libagége.

Vége.

Hogy megtudta a falu,
 Egy lélek se szomorú. —
 Borcsa néni szava csendes:
 „Tudtam én, a vége ez lesz!“
 — Kecske szabó meg így beszél:
 „A gonoszság nem életcél!“
 — Dünnyög a tanító Seda:
 „Ez megint egy intő példa!“
 — Szól a pék is a dologhoz:
 „Az ember mért olyan torkos?“
 — János bácsi szóba így kezd:
 „A rossz tréfa tette mindezt!“
 — Bölcsen hallgat a vén Keszi,
 Az egészség föl se veszi.
 — Szóval csak az sül ki ebből,
 Hogy a falu megkönnyebbül:
 Hálálkodva néznek égre:
 „A sok csínynek végre vége!“

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

3,270.

OSZK

Online Search of Manuscripts

